

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Enterální výživa u onkologických pacientů

Autor práce: Bc. Jana Šulcová

Vedoucí práce: MUDr. Jarmila Křížová, Ph.D.

Oponent práce: MUDr. Miloš Mráz, Ph.D.

Akademický rok: 2014/2015

Posudek

Volba tématu

Přístup autora k zadanému tématu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod:

Autorka si za téma své práce zvolila důležitou, i když často opomíjenou problematiku nutriční podpory u onkologických pacientů se zaměřením na enterální výživu. Přístup autorky k zadanému tématu i stanovené cíle byl adekvátní úrovni bakalářské práce. K jejich prokázání byly použity tradiční postupy využívající kombinace antropometrického a biochemického vyšetření s dotazníkovým šetřením.

Aktuálnost tématu:

Téma je vzhledem k rostoucímu počtu onkologických nemocných a zvyšující se délce jejich přežívání velmi aktuální.

Výběr tématu a jeho obtížnost:

Téma je přiměřeně obtížné a vhodné ke studijnímu zaměření autorky.

Teoretická část

Struktura práce, logické členění (obsah):

Struktura práce je promyšlená, členění logické a přehledné.

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce:

Abstrakt i klíčová slova vystihují zaměření práce. V závěru abstraktu chybí shrnutí celkového vyznění práce.

Úroveň zpracování literární rešerše, práce s literárními prameny, informačními zdroji:

Teoretická část je zpracována na odpovídající úrovni. Citací je dostatek, jsou aktuální a náležitě dokumentovány.

Správnost a úplnost citací použitých zdrojů:

Odkazy jsou citovány správně.

Přesnost formulování myšlenek, práce s odborným jazykem:

Informace podávané v teoretické části jsou obvykle formulovány přesně a jasně a autorka z nich většinou vyvozuje správné závěry s výjimkou několika inkonzistencí a nepřesností jako např. rozdílné hodnoty BMI pro kachexii a malnutrici v textu a tabulce 1 (18,5 vs. 16), nebo absence informace, že oligomerní enterální výživa je určena k aplikaci do jejunu. S odborným jazykem pracuje autorka většinou náležitým způsobem, i když se občas nevyhne i méně vědeckým formulacím (např. „...organismus dostává nedostatečné množství energie...“, „... výživa může být zcela úplná...“) nebo nestandardním pojmům („tělesný protein“, „imunologické poruchy“).

Úroveň jazykového zpracování:

Práce je z jazykového hlediska zpracovaná uspokojivě až na několika nesprávných formulacích a koncovek („...ovlivňuje všechny tři základní složky energetického metabolismu – sacharidového, lipidového a proteinového“, chybění slovesa v poslední větě na str. 11).

Náročnost tématu na teoretické znalosti:

Autorka prokázala přiměřené teoretické znalosti, kromě domácích využila i zahraniční prameny.

Praktická část

Formulace výzkumné otázky, cílů práce:

Cíle práce i konkrétní hypotézy byly formulovány přesně a jasně a byly přiměřeně náročné úrovni bakalářské práce.

Užité metody výzkumného šetření:

Autorka využila kombinaci antropometrického vyšetření, stanovení laboratorních parametrů, hodnocení jídelníčku a dotazníkového šetření.

Vhodnost metody řešení vzhledem k tématu práce:

Použitá metodika byla zvolena vhodně. Ocenit nutno zejména využití standardizovaného mezinárodního dotazníku týkajícího se kvality života onkologických pacientů a hlavně jeho přeložení do češtiny samotnou autorkou. Výhrady mám ke zvoleným biochemickým parametrům – i vzhledem k informacím uváděným v teoretické části mě zarazí absence specifitějších nutričních parametrů jako je hodnota lymfocytů (která byla jistě u každého z pacientů změřena opakovaně) nebo prealbumínu (tady se určitě s ošetřujícím lékařem dalo dohodnout na jeho stanovení před a po skončení sledování). Navíc mi není jasný výběr CRP, který rozhodně nepatří mezi primárně nutriční parametry a ani sama autorka se v teoretické části o významu tohoto parametru při hodnocení nutričního stavu nezmiňuje.

Charakteristika zkoumaného souboru:

Zkoumaný soubor byl dost malý (8 pacientů), což se ještě zvýraznilo tím, že sledování dokončila jenom polovina ze zařazených probandů. Tak nízké počty značně omezují jakékoliv objektivnější vyhodnocení a interpretaci získaných výsledků.

Rozvržení časového plánu zpracování empirické části práce:

Jednoměsíční interval sledování, který je znatelně delší než průměrná doba hospitalizace onkologických pacientů na interních odděleních, určitě zkomplikoval provedení studie z hlediska dostupnosti pacientů pro kontrolní vyšetření. Možná by bylo bývalo vhodnější zkrátit dobu sledování a snažit se zvýšit počet zařazených pacientů.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití:

Dosažené výsledky jsou kromě malého počtu pacientů značně ovlivněny absencí podrobnějších údajů o pacientech a jejich léčbě, takže není zřejmé, jestli pozorovaná zlepšení v laboratorních parametrech i kvalitě života nejsou způsobena i jinými faktory než enterální nutricí, např. ústupem zánětu, pročež by svědčil i udávaný pokles CRP.

Úroveň diskuse:

Vzhledem k malému počtu pacientů a nezohlednění dalších potenciálně pozitivně působících faktorů shrnuje autorka v diskusi své výsledky až příliš optimisticky. Dále mi v ní chybí podrobnější vysvětlení toho, proč byly k laboratornímu hodnocení vybrány spíše méně specifické nutriční parametry. Na druhé straně oceňuji snahu o zhodnocení dalších limitací studie.

Splnění cílů:

V rámci uvedených limitací autorka splnila vytyčené cíle.

Formulace závěru:

Závěry formulovala autorka jasně.

Význam práce pro teorii/praxi, doporučení pro praxi:

Vzhledem k daným limitacím je přenos získaných dat do praxe otazný, i když o pozitivním efektu nutriční podpory u onkologických pacientů jistě není pochyb.

Přílohy

Kvalita příloh:

Přílohy jsou v přiměřené kvalitě.

Grafická, fotografická dokumentace, edukační materiál:

Obrázky i grafy jsou v přiměřené kvalitě provedení.

Formální zpracování práce:

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní závěrečných prací (Opatření děkana č. 10/2000):

Práce odpovídá rozsahem i formou požadované normě.

Stylistická úroveň práce:

Odpovídá požadavkům na bakalářskou práci.

Formální náležitosti (přehlednost, úprava tabulek, grafů, obrázků apod.):

Práce je přehledná, úprava grafů i celého textu je vyhovující.

Celkové hodnocení práce (6-10 vět)

V teoretické části práce podává autorka poměrně ucelený přehled o malnutrici, enterální a parenterální výživě a nutriční podpoře u onkologických pacientů. Z obsahového i formálního hlediska tato část plně splňuje všechna požadovaná kritéria. Cíle praktické části byly formulovány správně, její výstupy jsou však značně omezeny malým počtem pacientů a nedostatky v dizajnu studie. Vhodnější volba sledovaných parametrů a zhodnocení i dalších faktorů, které se mohly podílet na pozorovaném zlepšení kvality života, by jistě vedly ke zvýšení validity získaných poznatků. Na druhé straně je nutno obzvláště ocenit použití mezinárodního dotazníku kvality života v rámci studie, což vyžadovalo jeho přeložení do češtiny samotnou autorkou.

Práce odpovídá / ~~neodpovídá~~ požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: Doporučuji práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

V případě hodnocení stupněm neprospěla uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Otázky a připomínky k obhajobě práce (nutné)

1. Proč autorka mezi sledovaná biochemická kritéria zahrnula i CRP, resp. jaký je podle ní vztah CRP a nutriční podpora a CRP a onkologických onemocnění?
2. Jaké množství enterální výživy bylo pacientům podáváno a bylo nějakým způsobem posouzeno, zda a do jaké míry pacienti doporučenou enterální výživu skutečně užívali (např. sesterská dokumentace, ústní sdělení ošetřujícího personálu, údaje od samotných pacientů)?
3. Jaké jiné faktory kromě enterální výživy mohly u zkoumané skupiny vést ke zvýšení kvality života a zlepšení laboratorních parametrů?
4. Jak si autorka vysvětluje fakt, že u většiny pacientů došlo ke zlepšení sledovaných nutričních parametrů i přes pokles hmotnosti?

V Praze, 29. 5. 2015

Místo a datum vypracování
posudku posuzovatelem

Podpis oponenta práce